

(א) "ר"ה (ח: כח: ב) מנחם
(ג) זמחם קו: יחירות
(ד) מנחם ע"י שבוועז
(ה) סוכה ח"י נא:
זמחם קו. מנחם זמח:
(ו) מנחם פל. מנחם זמח:
(ז) זמחם (זא) וזמחם
(ח) סוכה דף מז:
(ט) שבת דף קלבה:
(י) מביחלה בא ספיו:
(כ) ע"י סוכה דף כז:
(ג) זמחם מז: (ט) וע"י
ירושלמי זמחם פ"ז ע"י
(ד) שבת מנחם (ס) ע"י
הזמח מז: (ט) עזיל מז:
(ו) ע"י זמח (ז) שבת
כא ע"י.

(א) גמ' דוילמא סמירא
ליה ליה: (ב) רש"י
ד"ה וארבעת חמא חז'
סמירא לן אי שמעינן
לדבולי עתלמא: (ג) ד"ה
סמורמא וכו' (ד) רש"י
מיפסגו: (ד) ד"ה רש"י
גמ' וכו' דמההוא קרא:
(ה) תוס' ד"ה מילא וכו'
וביון ללא מיכונא לא
עברה וכו': (ו) בא"ד
דעמא למי' דלית ליה
רשום משום:

הַיָּשׁוּן בַּשְּׁמִינִי בַּמִּדְבָּר.
הָיָה לִּי מִזֶּה מִזֶּה יִקְרָא.
שָׁמַר מִסּוּף עַל מִסּוּף
וַיִּשְׁמַר מִסּוּף לִּי מִסּוּף
(יִרְדָּה כח:). מִחוּרְרָתוֹ
כִּדְבָר הַזֶּה הָיָה כִּנּוּ
מִחוּרְרָתוֹ עָלָיו דָּוִד (דָּ
(אב:). מִשְׁכָּלֵה הָרֶגֶץ
וְהָאֵשׁ הַשְּׁמֵר
וַיִּשְׁמַר שְׁמֵר
דְּכִמִּי מִיְּהוֹנָתָן דְּמִשְׁכָּלֵה
וְהַתְּמָנָה לִּי מִתְּמָנָה לִּי
וְהָיָה לִּי מִלִּקְוֹת כִּדְבָר
(כד) שְׁמֵר כִּנְנֵה לִרְעָה
וַיִּשְׁמַר שְׁמֵר עַל הַחֲרָדוֹ
וְהָיָה (שְׁמֵר) לִי מִשְׁכָּלֵה
כִּן מִחֲרָת בְּרִית וְיִי אֱלֹ
הַשְּׁמֵר דְּמִשְׁכָּלֵה כִּנּוּ אֱלֹ
וַיִּשְׁמַר (שְׁמֵר) לִי עֲשֵׂה
מִפְּתִילֵי שֶׁשׁ הָיָה (מִנְהוּ)

[illegible]

ואיביעות אימא. לענין ללכת כולי עמלא לא פליגי דדי חזונים
נפיק אע"י ללא איזונו וענין כל תוסף פליגי לה"ק כי היכי
לענין מסיק נפיק לענין כל תוסף נמי עבר ולדון גמילאל אי לא
מכורז למלוא לא עבר: **ואיביעות אימא** מביא א"י (ז) דלכ"ע שבת
וזמן תפילין לא לעשר ולא ללכת צני
כוונה ואיכא כל תוסף אלא שבת
לאו זמן תפילין הוא והכא פליגי דה"ק
סבר שלא חזמו נמי אפי' בלא כוונה
מכיון היא ותוספת עמה ולדון גמילאל
שלא חזמו ואינו מתחייב איין כחאל
רמז מלוא ואין כאן תוספת: וזו א'
נמי א"י דיש ללא תוספת שמועין
זהו כלל החל לאין תפילין: ויחד

(ב) (ר"ה כ"ה: ד) מנחות
(ג) תוס' קיד: כ"ד: מנחות
(ד) מנחות י"ג: שבת
(ה) ר"ה סוטה ה' ע"ז לא:
(ו) מנחות י"ג: מנחות
(ז) ויחל פ"ה מנחות י"ג:
(ח) מנחות י"ג: (י) ויחל
(י"א) פסוק ד"ה ויחל
(י"ב) שבת ד"ה קל"ב:
(י"ג) מנחות כ"ה פס"ו:
(י"ד) פסוק ד"ה ויחל
(ט) (מנחות ד"ה: ז) ועי'
(ט"ב) ויחל מנחות פ"ה ס"ה:
(ט"ג) שבת מ"ט: ע"י
(ט"ד) ויחל מנחות ט"ז:
(ט"ה) פסוק ד"ה ויחל
(ט"ו) פ"ה שבת
כא ע"ה.

כמוסיף על המצוה ללילה וזמן תפילין הוא ורצון הוא גדור שמה
(יפסי) כשהוא יסן: מדיציה חתין זמן תפילין. אלמא לא דריש
מימים וימימה למעוטי לילות דמוקס לקרא נפסח: שבת גמי וזמן
תפילין הוא. (ז) מההוא קרא גופיה ממעט שבת: ודיצמא מבידא יחיה
יחיה וזמן תפילין. ללא דריש מימים וימימה לענין תפילין אבל שבת
לאו זמן תפילין וזמן נפקא ליה מוהיה לך ללואת כדנפקא ליה לר"ע
לעיל דמוקס מימים וימימה לפסח ללא ממעט לילה מימים וקא
ממעט שבת מוהיה לך ללואת: בת בושי. שאל דכתיבי
(הללס ז) על דברי ריש בן ימיני דהיינו שאל דלאמרי' גאלו
נגלחין (מוקס דף טו:): וילא מיהו בה חכמים. דהי כחוספת
על דברי תורה שפטרנא נשים ממצות עשה שזמן תפילין: של
יונה. בן אמיתי: שלא הזמן גרמא. אלמא מצות תפילין כל
שעה גם בלילה גם בשבת דלי מפקת חד הוי להו וזמן קטע:
(ל')

כר' יוסי לגבי תרומתו¹² ואע"ג דסמח' מתני' דלין מעבדין את ה' במתוך אפי"ה מעשה רב¹³ דמיכל בה שאלו ואשמו של יונה ועבדיו לעשות להם נחת רוח ועוד ה"א רחיה מה"א דלומר רב יוסף צפ"ע עידינא יומא טבא לרבנן דלא מפקדינא ועידינא כו' ואם צ

ימים וכו' פרט לשבתות וי"ט. נראה לדרוש' ללאות על דך' דעסמוך קא סמך ולכאורה אין להגות מפליג צהו"מ שא"ס אות לאסור במלאכה בדבר שאינו אצל ועוד דהייז נסוכה נהג ונפסקא אסור באכילת חמץ וכן פסקו בלכות גדולות (כל צירושניו פאה פנה) ונחלוז להגה זל

שדרים לקמיה דרנה בר בר חנה אמר ליה לספרא זיל הכ ליה תפילין ואת כחור בר דתנא כותב אדם תפילין לעצמו אתא לקמיה דרב א"ל זיל כתוב ליה להדיא מתני' פלוגי עליה דרב כותב אדם תפילין לעצמו אצל לאתריס לא בר פחד ליה להניח פירוש מעמיד המשנה שרא"ה הניח לאחר המועד אצל לזרוק המועד יכול לכתוב אף לאחר המועד וכן עמד דרב עוד מביא ראיא מספ"ק דצ"ה (דף טו.) גבי משלח תפילין:

הוא אומר לא נאמר
סח בלכד ואלא הא
מצות עשה לימא דלא
בין דמוקי לה בפסח
אבין א"ר אילעאי
דבי אילעאי כל מקום
אמינו אלא בלא תעשה
השומר דלאו לאו
בר רבי עקיבא שבת
היו אומר רבי

רצה (מנחות 97 י"ב): השמר דעשה
נמי ללא הוא ולהכי המניח חפילין
אחר שקיעת החמה עיבר גללו
מודה הוא שאל לא הניח ביום שאינו
לוקח ללענן גנתו היום השמר
דעשה עשה הוא כמו לענן עשיית
פסק דלמר הכא דהוי עשה משום
דהוי קום עשה ודוקא לענן הגנת
חפילין גלילה קאמר ר' יוחנן ללא
הוא דהוי כמו השמר בגג הארעת
דחשיב ליה ללא צ"י אם לא היא
(שם 97 ק"ג): אל"ף דכתיב לשמר
ולעשות משום דפרשוש ללא הוא
השמר שלא תקן:

כרבי
 מייחז זה חכמים. מה שפי' בקונטרס דלוי מלות משמען גרמא הוא היו מתוקין בדה שגרמא בתוספתא אין גרמא לרי' דהא ר' יהודה לית ליה גמשי סומכות רשות ושמעין ליה בפ"ק דסוכה (דף כ: ב) דאמר הילני המלכה היתה יושבת בסוכה ו' גמיה ומיהו יש לישב בשוכה גמיה היתה יושבת ולא מייחז בכל תוספתא אי נמי משום דשמעין ליה ליה לרבא בפרק ראשון ד"ד (ר"ה דף כח: ב) לעשר שנה דמנעו צעי כוונה לרבא אהא דלא מייחזיה לא שכלל משמעו (ה) דקיון דלא מייחזי ויה לא עברה אף גרמא דיוקן ונראה לפסד טעמא דלמ"ד (י) דלא היו רשות משום דתפילין נרמין גוף נקי^א וגמשי אין זריזות ליהרר ועליה לרגל משום דמייחזי כמציאה חולין לעורה או משום דמייחזי פנים בעורה שלא לצורך ותקיעת שופר וסמיכה נמי דמעבדן למאן דלית ליה רשות לאו משום דמייחזי מוסף קלא משום דמקיעה מאלכא דרענן ליה כדאמר^ב בפ' כיסוי אף (חולין דף עז: ב) דלוי ודלית ליה שבת וסמיכה אכיל^ג בהספת יד המסח כעבורה כדלשים^ד:
 חז"ל

עצד

א מִי פִ"ד מְהֵל
 חֲפִינֵי הַלֵּלָה י
 עֲשֵׂן כֵּב טוֹשֵׁעַ אִיחָם סִי לֵח
 קַעֲפֵן 3:
ב מִי וְסַמֵּךְ שֶׁס טוֹר
 שִׁעַ אִיחָם סִי לֵח קַעֲפֵן
 א:
ג מִי חֲפִינֵי מְהֵל קַרְבֵּן
 פֶּסַח הַלֵּלָה א סַמֵּךְ עֲשֵׂן
 רַבֵּב:
ד מִי פִ"א מְהַלְכֹת
 מִיֵּלֶה הַלֵּלָה א סַמֵּךְ עֲשֵׂן
 טוֹשֵׁעַ י"ד סִי רֶס:
 ה טוֹשֵׁעַ אִיחָם סִי לֵח

[illegible]

ר"א הפסח והמילה מצוה
ששה ק"ו דלא כתיב בהו
לא כיון דאוקמה לפרשה
בה כפסח דכתיב בה
שגורות ממיהו ו לא היה
לא אבין א"ר לאעתי בהו
ה כפסח יש בו לאו
פרקין ר"ע עקיבא סבר
ששמייה דלאו היה
היה שמייה דרשה הוא
סבר ר"ע שבת זמן פחילין
ההנייה בר ותרבין כי ר'
הנייה סבר שבת לאו זמן
פחילין היה דשבת גופה
זמן היה אבל לילה זמן
פחילין היה מדאקמה
ורשה וזו כולה כפסח
אמורה ואתחין למפשט

[illegible]

הַזֹּאת לְמוֹעֲדָה מִמֵּי־
יָמֶיכֶם: [שְׁמוֹת ת, י']
(ו) וְהָיָה לָךְ לְאוֹת עַל
רֶדֶךְ וּלְזִכְרוֹן בֵּין עַמֶּיךָ
מִמֶּשֶׁן תִּהְיֶה תּוֹרַת יי'
בְּפִיךָ כִּי בְּיַד חֹזֶקָה
תִּוצֵא: יי' מִמִּצְרַיִם:
[שְׁמוֹת ת, ט]

עין משפט
גר מצוה

נשים סומכות רשות דא
אלא תימא הכי דגלים מי
איכא מ"ד לעלות כרגל
מצוע עשה שלא הזמן
כמנהג האורא אלא דיאי מי
שזחזחן גרמא ביה ולמה
מ"ד מחיז ביה ממוש
וסבכרדא להו עלייה נשים
כרגל רשות. אלא הא
תנא הוא דסבר שבת
ומן תפילין הוא דנתיב
מבוציא תפילין כו. ערר ר'
יהודה אורס בחדושה
ומתיר בישות לפי שאין

נשים סומכות רשות דא
אלא תימא הכי דגלים מי
איכא מ"ד לעלות כרגל
מצוע עשה שלא הזמן
כמנהג האורא אלא דיאי מי
שזחזחן גרמא ביה ולמה
מ"ד מחיז ביה ממוש
וסבכרדא להו עלייה נשים
כרגל רשות. אלא הא
תנא הוא דסבר שבת
ומן תפילין הוא דנתיב
מבוציא תפילין כו. ערר ר'
יהודה אורס בחדושה
ומתיר בישות לפי שאין

ויעד כדמוכח קלח צער פסחים
(דף קמז:) דקאמר סומא פטור
מנומרי אגרתא ופריך מרב יוסף
ומרב שש שהיו אומרים הגדה
ומואיצין בני ביתא ומשיני דקסבר
מצה בזמן הזה דרנן משמע דמיצחי
מדרבנן ולכן היו יכולים להוציא
לאחרים ומיהו ים לדחות לאפי' רשות
יכול להוציא בר חיובא דרנן כמו
קטן דמנדיך לאצוי בפרק מי שמחו
(גירסת דף כ:) ועולה למנין ז'
ומואיצין נידים מגילה לרי יהודה
דקאמר במסכת מגילה (דף טו:)
לאכל ים לתקד בפרק הקורא מעמוד

דף קמ"ט. אור"מ דאין זו ראייה לזכרת
ומצרך חזור ומצרך חדע דצמקוס שאין
פשוט שהוא פטור אין ראייה לאשה
ממשום דהוי מלפז לאש כדאמר צפר
אבל לאשה לא כדאמר הה"מ ותלפז
בר' יום ב' משמע דר"מ ור' יהודה
נשטן נשים ועבדים וקטנים פטורין מן

הנחות וציונים

[א] בדפוס שאלוניקי
נמו: **הכא** סופר
שלינהו, וכ"ה עבורך.
בדפוס פיזאור **כשנינהו**
שרינהו, ונוסחא זו
עיקר (דקס"ט) **[ג]** א"ל
זירא (מח"ט)
[ד] בדפוס שאלוניקי
למחיל. ובמח"ט הוא
לכפנינו: **[ז]** צ"ל ככרשי"
מח"ט ודפרי שרינהו,
הנוסחא "שונינהו" כ"ה
בדפוס שהיה לפני הב"ר
לכ"ה שהוא שיבוש הוא
עליה אמרנו "שונינהו"
(דקס"ט) ונעיש קושני.

שאלונים
בדפוס
זמין: **הכא**
סופר
ב בדפוס
שאלונים
שירנהו, וכו' עבורך.
בדפוס פיזאור **בשירנהו**
שירנהו, ונוסחא זו
עיקר (דקס'): **ג** א"ל
זירא (תכ"י):
ד בדפוס
להשליט. ובכתי' הוא
לכפונת: **ה** צ"ל "כברשי"
תכ"י ודפוס **שירנהו**,
הנוסחא "שירנהו" כ"ה
בדפוס שיהיה לפני הב"ב
אלא שהוא שיבוש הוא
עליה אמרן "שורשים"
דקס' ונעיש ונעיש.

ד' יוסף לקמן: נשים סומכות רשות. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יסמן ידו בני ישראל סומכים ולא נשות בחי'שות. לחלל עליהן שבת דילמא קמייע בעי

כרבי יוסי דאמר נשיר
לא תימא הכי אשתו
להגל ולא מיהו בה מ
מצות עשה שהזמן ג
רשות הכא נמי רשות
דתניא ^(ב) המוציא תפיל
האיש ואחד האשה או
דברי ר"מ ר' יהודה
בישנות ע"כ לא פליגי
אבל באשה לא פל
עשה שלא הזמן גרמא
שאין הזמן גרמא גי

טרחי אינשי אמר
במה דברים אמורים
פוק תני להו המוציא
שאין אדם טורח אמר
והתנן במה דברים אמורים
טרח תנאי היא דתניא

1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 26

ס' סומכות רשות דאי
של יונה היתה עולה
איכא למ"ד רגל לאו
מא הוא אלא קסבר
אלא האי תנא היא
מכניסין זוג זוג אחד
חד חדשות ואחד ישנות
אוסר בחדשות ומתיר
אלא בחדשות וישנות
גי' שמע מינה מצות
הוא וכל מצות עשה
שים חייבות ודילמא¹⁶

נא וכי אדם טורח ל
בישנות אבל בחדשות
תכלת בשוק לשונות פ
בא ומשום דתני לה אה
ים בישנות אבל בחדש
המוצא תפילין מכניסן

1999 2000 2001 2002 2003

רשות. דלזין כאן צל חוסיק ומוסר
אסורה נמי ליכא דקסבר חכמי
גמרא: אין מעבדין, אין צ"ד מוהרין
למועגן מלחקוע ציוס טוב של ר"ה
דבעו לחטוניהו צמנות: הא נשים
מעבדין. אע"ג דלא חלו י"ט הוא
כדמנא דבי שמואל (דף דף טו)
יאה תקיעת שופר ורדית הפת
שיא חכמה ואינה מלאכה מיהו
גראות כמוסיפות: סתם סיפרא.
תורת כהנים: לשונות. אמר סרוק
ונשט: פסולות. שמה לא צבע לשם
עליות ואקן עשיה לשמן צעין^(א):
דג'מא (ב) בוואתיד. לארוג מן טלית
דל חטא וצדקה וצדקה וצדקה וצדקה

שות קמיע כמון תפילין דתנן
 שמור א"ר^א וירא לאהבה בריה
 לין חומין מופסקין כשירין לפי
 בריה דרבי וירא^ב כיפי תלא לה
 פטור אלא אמר רבא טרח ולא
 זוג אחד האישי ואחד האשה
 אחד

קטנים גמלים וזמני יא...
חמר

(א) וּמִסֵּפֶהָ שֵׁשׁ הָיִי
עֵשׂ שֶׁנֶּחֱסֵהָ, (ב) דִּי
לֹא יִמְרָדְךָ
(ג) וּמִנְהֵיכֵיךְ שׁוּ. גִּישְׁךָ
(ד, ז) דִּי רָשָׁה לָהּ. חֲמִינֵהָ
שֶׁנֶּחֱסֵהָ לֹא, (ה) שֶׁסֵּם
קִדְּוִשְׁךָ לָהּ, (ו) וְיִשְׁתֵּהָ
קִלְקֵל: וְיִחַם מֵהָ. קִדְּוִשְׁךָ
יִגְמֹדְךָ. שֶׁנֶּחֱסֵהָ
יִגְמֹד מְבֹרָה שֶׁנֶּחֱסֵהָ.
כִּכְךָ, (ז) כְּחֻמֹּתֶיךָ פֶּה:
מִנְחֹת שֶׁנֶּחֱסֵהָ, (ח) עֵי
(טש"י) מִכֶּסֶף, (י) עֵי
דִּיכָּה רִמֵּי, (יא) מִנְחֹת
מִגֵּד, (יב) מִגֵּילָהּ כִּכְךָ,
מִגֵּילָהּ כִּכְךָ, (יג) בְּרִבּוֹת
יִאֵה: (יד) גִּישְׁךָ נִשָּׂה:
(טו) עֵי בְּרִבּוֹת לֹא סֵעֵהָ,
שֶׁנֶּחֱסֵהָ מִסִּפּוֹת חֲמִינֵהָ.
נִשָּׂה: (טז) לְעֹשֶׂה וְחֹסֶן
קִדְּוִשְׁךָ לָהּ. דִּיכָּה וְחֹסֶן
קִדְּוִשְׁךָ לָהּ. דִּיכָּה וְחֹסֶן
וְחֹסֶן: גִּישְׁךָ פֶּה: דִּיכָּה וְחֹסֶן,
(יז) כִּכְךָ, (יח) דִּיכָּה חֲמִינֵהָ
עֵי.

(ח) גמ' וסמס ספסל
מני. נ"ב ול"ע מן מסכת
נדה דף מ"ו: (ג) רש"י
ד"ה דגלימל שזרינהויל
שדואם לארוג וכו' יליף
הס"ד ולח"כ מ"ה
בשזורים:

7. **התאמה** – התאמה בין המידע המוצג לבין המידע המצוי.

המוצא תפילין

פרק עשירי עירובין

צו.

(א) [וכסא לג: וישא],
(ב) מנחת כף לה:
(ג) [ינמחז דף: סד:
כחיות מג: כ"מ קו:
סנהדרין פלג: (ד) ע"י
חסי לקמן קד: ד"ה
ולא, (ה) [נכרות ו.ו.
(ו) [שם דף קל"א:
(ז) [ושע' חוס' כרכס ו.
ד"ה אלו וי"א (ח) וי"א
חוס' מנחת לה: ד"ה
ומיין וע' שפי' כש"י
... דהכל ודחמל:]

הנהגות הב"ה

(א) תוב' ד"ס אבי' וכו'
נשעה שמניין כמו שהיה
אומר: (ב) ד"ה קשר
וכי' אלא נגד כהנה
טוהרה נגד למאי
הכלתא [תפילין
התפילין] בהדיא חת"כ
בה למען תהיה מורה
נפין מן המומה נפין
קאמר אבי' לעורין
ופריך דהאמר ד"ס ש"ן:

הנהגות מהר"ב רנשבורג

[א] רש"י ד"ה הכוין
ע"מא וכו' דרעמא
החדשה י"א מישו
ספך קמרינא דהא.
טעמא דהדשות מפני
שאין מקושרות ואסור
לקושרן בשבת ואם מניחן
גלא קשר אין זה דרך
מלפס בחול והוא ליה
משאוי ור"מ דשמי
חדשות משום דקיל
דמות לקושרן בשבת
קשר שאינו של קיימא
בקשר מרופס עביל
הרעובא ועי' מדף
קידוש תמוז' ד"ס וכו'
אלס טורה וכו' דיוקין:

ליקוטי רש"י

קשר ש"ה תפילין.
ששים הרעויות על ראשו
[נענין] שיהא לנתי' דאסו
שיהא שדי נראה עליהן
דש"ן נראה נקטת בית
מלונה ספכל הקלף כעין
ש"ן ודלית נראה בקשר
ויו"ד נראה מחוץ של יד
כמין לרעוה קטנה ורעוה
כפוף מעט כמין ויו"ד.
וגווייה' א"ב. הסס אחר
נראה מנחון לשון אחר
נויחין לרעוה שסן
מלוקות מל' א' ולטעות
סמוריה והוא נויחין [לג']
ורעוה לגד' מדמרינן
למחפפאל ליה לרעוה
דפילין [ואל'] ולא סגי
לה מר ונויחין לגד' סגי
למרינן לעיל מנפנים מל'
נגוה [ליה] ודבר אחר
אילא ונויחין דמחפפאל
אלמלא כה"ג ויהי מהפפין
שנפס' ל' הרעוה
הפתחון למעלה ונראה
[נמנחת לה:]

הנהגות וציונים

(א) בכת"י ליתא "בר
רב יצחק". וכן לפניה
ברש"י. וכן במחק
בהגהות מאלפס' ישן.
דפור' [בגמ' וברש"י].
דחני בר שמואל בר רב
יצחק. וכו' ה"ה בראש
ובהגמ' וכן הגיה
סהד"ה. ונחמס הדפוס
משורש דאי כוונתו על
ר' יצחק הלוי' "והשתא
דחני ר' יצחק אבהו
דשמואל ברי' וכו' דהיה
נקרא רב שמואל ולא
שמואל (דק"ס): [ג] [בראש' איתא וזו וזו]
(גליון). ובדפוס שאלותי' "ווגי ווגי": [ג] והולך [א] והולך [א] (דפוס ויניצ'ה רפ"ח) ודפוס שאלותי' (ועי'
דק"ס אחר ר' אהרן ש: [ה] בסכנת גרים (דפוס' לפני הצענזור), וכן לקמן ע"ב: [ז] הרבה יחד לחזור ולמחוק (דפוס'): [ז] כתי' כול'ם: [ח] [שיך במשנה דלעיל צה ע"א] (גליון):

אחד חדשות. שאין אלס טורה: והשתא דחני אבהו דשמואל.
דהאי חדשות כשים בהן רעויות ואין מקושרות כעין קשר של
תפילין העשוי כמין אומיות וכן הוא קצוה תמיד אלמלא טעמא משום
קשר הוא דקשירה אב מלאכה ואסור

רבי' לא טרה. לטעמא דחדשות
לאו משום ספק קמייעא הוא א': ר'
יהודה אשעמיה. צפוק אלו קשרים
(שבת דף קיג). חבל דלי שנפסק
כורך עליו פונדל או פסקיקא וכלנד
שלא יענבו אלמלא טעמא משום
דקשירה הוא ומיצינן עליה משום
אב מלאכה: הא לאי הכי עניב.
נמניה: ה"כא אשעמיה מסיני. האך
הוא עשוי שדומה לל"ת ונחפירתן
עשוי כמין ש"ן ולרעוה קטנה
קטועה בהן ורעוה כפוף ודומה
ליו"ד הרי שדי: וגווייהן. אותו
היכר האומיות: א"ב. לחון שאינס
כלפי התפילין צין הצמים אלא כנגד
מראית העין לפי שנאמר בהן ורלו
וגו' ומניה (ר) ר"ה הגדול אומר אלו
תפילין של ראש: הלוקה תפילין.
הרבה יחד ולחזור למוכר' ולוקמן
ממי שאינו מומחה: בורק שתיים של

יד ואחת של ראש. וכיון דהחוק
צלש הוא מומחה ולוקה השאר גלא
דזיקה: מה נפשך. מאי דעתך אי
קיס לך דגברא דמונן תפילין טועא
מחד גברא זצין להו והאי מוכר נמי
מחד גברא קננה: א"ב דקדוק שיש בשל
יד או שיש בשל ראש. ומסגי ליה
נכחי להתחזק ככולהו: ב"ה חד וחד
נמי. כל תפילין ותפילין דשמה מי
שמכר לו את אלו לא מכר את אלו:
רבי דר. דאמר. במסכת צינות (דף סד):
הוא דלמר בתרי זימני הויה חזקה
נשאת לראשון ומת לשני ומת לשלישי
לא נמשא: וכן בצבת השני. אס
יהיו לו צמים הרבה וצכל צבת

תפילין הרבה קא סלקא דעמיה
דהכי קאמר דק צלש הראשון שני
תפילין הוחזק כל אותו צבת וכן בשני
הוחזק גם הוא וכן בשלישי וכיון
דהוחזק צלשה צמים כשרין הוחזקו
כל הצמים ואין צריך עוד לצדוק
כלום': מודה רבי בצבתים. דאין
אחד מוחזק צלש צמיו שדקך ליקח
צבת אחד מנאש זה וצבת אחד מנאש
אחר. לשון צבת כמו שול משולו לה
מן הצמים (וח' ז): א"אפיקי
מחזקיה. לאשמועינן דאש"ג דעלמלא
תרי הוו חזקה צצמים לית ליה לרבי
חזקה מדמנא שלישי וגלי ציה והוא
הדין לכולם: וזו וזו. של ראש ושל
יד קשורין יחד וכן הרבה קשרי וזו
צצבת אחת: דבריון טובא. כי
הדדי ואין צ' צ' קשורים: ואי לאו.

שאינס כלות קודם שקיעת החמה
דהואל והוא לרין לטרוח ולחזור
משמשקן מחשין עכשיו עליהם ויטלס
יחד: מוליכין בול'ם פחות פחות מדי
אמות. קודם שיגיע לארבע אמות פחות
מארבע אמות וכן תמיד דהשתא כל זמנא הויה עקירה
והנחה ואין כאן העברה ארבע אמות יחד: בסכנת עובדי
גו'ים'. דמנחו להו לתפילין מוליכין: בסכנת ג'ים'ים.
ישראל דקטלי ליה משום ממונו ולתפילין לא מצו להו מכסן:

משום ציון תפילין יש לומר דבישטות דווקא דחזו להכניס זוג זוג
עשו תקנה אפילו כשהן מרוצין ואין כלות קודם שקיעת החמה:
רבי

אמר רב חסדא זאת אומרת עניבה פסולה בתפילין. תימנה וכו'
לא ידע רב חסדא דלר"י עניבה קשירה מעלייתה היא
דקאמר אבי' וי"ל דניחא ליה לאוקמי מנחי' דאוסרת בחדשות
כרצון דר"י דלמרי לאו קשירה הוא אי נמי דקסבר אפילו לר"י קשרא
עניבה דסתמא דעמיה דהתיר
ולעשות קשר גמור בחול כדפירשמי
לעיל: אבי' אמר ר"י אשעמיה
בו. ורבי מאיר דשרי בחדשות
קסבר דלאו קשירה היא ותימנה
דעילא היא צריש אלו קשרים' אס
עניבה לר"מ קשירה היא אס לאו
וקאי צמיקו ואומר ר"י דהתם
דמיהדק והכא גלא מיהדק וקאם
נראה דהלכה כר"י דעניבה קשירה
היא מדמסיק אבי' דרבי יהודה
לטעמיה וסחם מתניתין אהיא כרבי
יהודה מיהו מדפריך סתמא דהלמודא
צפשיטות וליעניבה מיענב משמע
דאין הלכה כר' יהודה ומכאן אר"ת
דאין צריך צכל יוס להמיר קשר
תפילין ולחזור ולקשור צשעה משנימן
(ב) כגון שהיה אומר רצו אליהו דל"כ
חדשות אמהי אסר הכל משום
קשירה הא לא הו קשר של קיימא
ומה שהצא רצו אליהו ראה
מדלמרי' צפוף הקומץ רצה (מנחות
דף לה:) תפילין מאימתי מצדן
עליהן משעת הנחה עד שעת קשירה
לא היו קשירה ממש אלא קשירה
דהתם היינו הידוק כמו שלא קשורה
צוולד (מה דף ט:): וכן קשורה צ'
כלל' (ע"ג דף ט:):

קשר ש"ה תפילין ה"ה. פי'
צקוטרס הל"מ היאך
הוא עשוי שדומה לל"ת ונחפירתו
עשוי כמין ש"ן ולרעוה קטועה צה
ורעוה כפוף ודומה ליו"ד הרי שדי
ואין נראה לר"י דאין הל"מ אלא
הש"ן צלנד כדמשמע צפרק צמה
מדליקין (שבת דף כח:): דקאמר אלו
הא דחני רב יוסף לא הוכשרו
למלאכת שמים אלא עור צמה
טוהרה צלנד (ג) מלמען תהיה תורת
ה' צפין מן המומה צפין למאי
הלכתא וקאמר לש"ן והאמר אבי'
ש"ן של תפילין הל"מ ומשני אלו
לרעושיהן ולא פריך מד' ויו"ד
משמע דאין דקושה אלא שש"ן צלנד
והוא דווקא הלכה ולא מלני צסום
מקום שיהא הקשר קרוי ד':
וגווייהן א"ב. פי' ר"י דאקשר
קאי כמו שפי' צערוך נוי
הקשר יפנה לצד חוץ אותו צד שנראה
כעין ד' ולהכי מיימי לה הכא':

הלוקה תפילין ממי שאינו
מומחה וכו'. תימנה
דצפרק הסכלת (מנחות דף מנ:):
תינא תפילין יש להן דזיקה ואין
ייקחין אלא מן המומחה ואין לומר
דלא דזיקה קאמר דאין ייקחין אלא
מן המומחה דהא קמני סיפא ספרים
ומנוחו יש להן דזיקה ויקחין מכל אדם ואור"י דהתם לכתחלה קאמר
דאין ייקחין אלא מן המומחה שלא יטריך לקרוע כל החפר ולצדקן ואיכא
ציון תפילין ואיכא נמי למיחש שמא יתעצל לטרוח לצדקן ויקמחן להניחן
צלא דזיקה ללוך שעה והכא איירי דיעבד שכבר לקח או כגון שאינו מואל
מומחה לקנות ממנו: מ' מצאנן צבתים או בריכות מחשיך ע"הן.
מימנה בחדשות נמי דאי אפשר לקשור אמהי לא יטריך להחשיך עליהן
עשו תקנה אפילו כשהן מרוצין ואין כלות קודם שקיעת החמה:
רבי

רבי

ג' א' מ"י פ"ט מהלכות
שבת לה' כ' סמג לאין
ס' ע"ש א"ת א"ת ס' ש'
ספיק מנ:
יד ב' מ"י פ"ט מהלכות
תפילין הלכה י' סמג
עשין כ' ע"ש א"ת ס' ש'
לט ספיק ט':
ג' ב' ד' מ"י פ"ט מהל'
שבת הלכה כ' כ' סמג
לאין ס' ע"ש א"ת ס' ש'
ס' ספיק מנ:

רבינו חננאל

אמר משמיה דרב קשר
של תפילין הל"מ אמר
רב חנמן ותייהו לבר (ואי)
איכא למימר דעניב להו
כעין קשירה דידהו אמר
רב חסדא זאת אומרת
עניבה פסולה בתפילין.
אמר רב חסדא הלוקה
תפילין כו' ואוקימנא
בדוכין מחד גברא ובעין
עד (דמנח' [דמתמחין]
בשל יד ובשל ראש והא
דחני רב כהנא בתפילין
בורק שתיים בשל ראש
ואוקימנא לר' דאמר בחור
ויכני מדי חזקה. ומודה
בצבתין דמתיר
תלתא זכין צריך
לברוק בכל צבת שתיים
דחני טיפא וכן צבת
שני וכן צבת שלישי ואפי'
רביעי ואפילו חמישי ודגם
שרין והאי דקתני שלישי
לאפוקי מרבי חזקה
ואפילו רביעי ואפילו
חמישי צבתין דניניהו.
מצינן אהי' או
כריכות. אמר רב יהודה
כו' מחשין עליהן
ומביאין כולן כאחת
ובסכנת מנסן והולך לו.
אוקימנא אלא בסכנת
ענ'ם כגון שמד אבל
בסכנת לסיסין מוליכין
פחות פחות מארבע אמות

רב נחמן גאון

פ"י המוצא תפילין:
אבי' אמר רבי יהודה
לטעמיה דאמר עניבה
קשירה מעלייתה היא.
איתא הא דר"י יהודה
בסכנת שבת בפרק אלו
קשרין (דף קיג) חבל דלי
שנפסק לא היה קשור
אלא ענבו ר' יהודה
אומר כורך עליו פונדא
או פסקיקא ובלבד שלא
יענבו ואמרי קסבר ר'
יהודה עניבה כולה
קשירה היא ואיתא נמי
בפרק אור לארבעה עשר
(ספחים דף יא:): הא מגי
רבי היא דאמר בתרי
זימני הויה חזקה. עיקר
רבי רבי (במסכת שבת)
[במספאת דשבת] בפרק
ט"ז נושא לראשון ומת
לשני ומת לשלישי לא
תנינא דבר רבי ואיתא
בגמ' דיבמות (דף סד)
בפרק הבא על יבמתו
ובמסכת נדה (דף סד)
בפרק האשה שהיא
עושה צרכיה: